

Wolfs muze
een onbeteugeld sprookje

Colofon

ISBN: 978 94 6365 074 8

1e druk 2018

© 2018, Lyda Westerink

Uitgeverij Elikser

Ossekop 4

8911 LE Leeuwarden

Tel: 058 - 289 48 57

www.elikser.nl

Vormgeving omslag en binnenwerk: Evelien Veenstra

Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op wat voor wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur en de uitgeverij.

This book may not be reproduced by print, photoprint, microfilm or any other means, without written permission from the author and the publisher.

Wolfs muze

een onbeteugeld sprookje

Lyda Westerink

Voor mijn lief

Maar Roodkapje wist niet dat het een gevaarlijk dier was en bang was ze al helemaal niet.

Uit 'Roodkapje', gebroeders Grimm

I

Nog nooit had ze geprobeerd of zelfs maar overwogen om dronken te worden, maar op haar trouwdag leek het haar een heel goed idee. Het was de warmste dag tot nu toe in een buitengewoon milde lente en omdat er opnieuw geen regen voorspeld was, waren de tafels voor het feest buiten gedekt. Onder de hoge paardenkastanjes, daarover was haar moeder de dag ervoor nog zo in de wolken geweest. ‘Die witte bloesem past toch prachtig bij een huwelijksdag.’ Inmiddels dacht ze daar wel anders over, over die bloesem, het arme mens blééf aan het hollen om de blaadjes uit de wijn te vissen.

Het derde echter helemaal niemand, de wijn werd flink eer aan gedaan, wat er eventueel in dreef, werd uitgespuugd of gewoon doorgeslikt. Zelf was ze meteen voortvarend begonnen om de huwelijksprek weg te spoelen. Eén grote, niet mis te verstane reprimande was het geweest, voor háár, uiteraard. Niet voor niets had de dominee Eva erbij gehaald, de verdorven Eva die Adam van de verboden vrucht liet eten. Iedereen die daar zat, wist dat zij met wolf betrapt was, door de man met wie zij nu voor Gods aangezicht stond om de zegen over hun verbintenis te vragen. De hele kerk was vol bewondering voor die beste kerel, hun respectabele jager, die haar, ondanks haar liederlijke inborst, toch maar had willen hebben. Haar bloed begon alweer te koken bij de herinnering aan de nadrukkelijke manier waarop de dominee om kracht en wijsheid voor de bruidegom had gebeden.

In één teug sloeg ze haar wijn achterover en toen haar moeder een waarschuwende blik in haar richting wierp, griste ze meteen een nieuw glas van tafel. Doelloos wrong ze zich tussen het feestgewoel door, de drank maakte de gasten

steeds luidruchtiger en ook de muzikanten – als het muziek mocht heten wat ze voortbrachten – zetten er nog een paar tandjes bij. Sinds de dominee het feest had verlaten, werd er ook gedanst. Nou ja, gedanst, gehóst. Ze zette het glas maar weer aan haar mond en natuurlijk botste er iemand tegen haar aan, of zij tegen hem, in ieder geval gutste de wijn over de rand en spatte als roze sterren op haar jurk uiteen.

‘Nou ja, die was toch al ten onrechte wit.’ De ogen van haar kersverse echtgenoot rustten koud op de vlekken. ‘Hoe symbolisch,’ voegde hij er spottend aan toe.

Ze hief haar kin op en draaide resoluut haar hoofd af. Haar woede was nog altijd even hevig als ze dacht aan het vernederende moment waarop deze man wolf van haar aftrok en hem een kopstoot gaf, onmiddellijk gevolgd door een knietje. ‘Smeerlap!’ had hij geschreeuwd. Maar intussen had hij zelf, die o zo respectabele jager, zijn ogen niet van haar af kunnen houden en zij was zo van de kaart door de woeste brul van wolf en het bloed op de vloer, dat zij zich er niet eens meer van bewust was dat haar bovenlichaam nog steeds ontbloot was. Later zou hij zeggen dat ze wel heel klein waren, haar ‘tieten’. ‘Maar alla, ik behelp me er wel mee.’

Was dat op de dag van hun officiële verloving geweest?

‘Je hóeft niet met me te trouwen,’ had ze gesist.

Hij had zijn arm al dreigend opgeheven, maar draaide zich toen abrupt om. De klap in haar gezicht had ze van haar moeder gekregen, twee zelfs.

‘Waar ben je mee bezig? Je mag je handen dichtknijpen dat hij met je wil trouwen.’ Ze was door elkaar geschud. ‘Er is genoeg over ons gepraat. En je gáát naar het huwelijksonderricht van dominee, begrepen?’

Daar leerde ze dat alles wat zij deed van invloed was op het aanzien van haar man. Veel gezwollen woorden over

de scheppingsorde en de rol van de vrouw om duidelijk te maken wat haar moeder zo simpel kon zeggen: ‘Zorg dat je straatje altijd schoon is.’

De invloed van haar oma – door wie zij van het pad afgedwaald moest zijn – diende snel tenietgedaan te worden. Haar moeder, die door een ouderling misprijzend over oma aangesproken was, had nerveus gezegd dat haar moeder oud werd. Dat ze het had moeten zien aan de tuin die verwilderde en het huis dat vervuilde. Maar het had bij oma nog nooit naar schoonmaakmiddelen geroken, ook niet toen zij er als kind kwam, het rook er naar appel en kaneel.

‘Waarom zou je van de grond moeten kunnen eten?’ zei oma altijd. ‘We hebben toch een tafel?’

In het stof op het dressoir had ze bloemetjes mogen tekenen, oma peinsde er niet over om het plezier van haar kleindochter met een stofdoek te bederven. Alleen de piano, die had absoluut stofvrij moeten blijven, de toetsen werden steeds uiterst zorgvuldig met een lopertje toegedekt, het ivoor was ook nog nauwelijks verkleurd. Oma had al jaren geen les meer gegeven, toen ze plotseling wolf als leerling aannam. Meteen de eerste keer dat ze hem had horen spelen – oma en hij hadden haar de serre niet horen binnenkomen – begreep ze waarom. Zijn toonladders fonkelden als sterrenregens. Stil was ze ernaar blijven luisteren, hevig teleurgesteld toen oma abrupt aftikte.

‘Je hebt niet geoefend!’ Zo fel had ze haar nog nooit gehoord. ‘Opnieuw!’

Dit keer dansten de toonladders als libellen over het water, maar weer was oma niet tevreden.

‘Oefenen. Oefenen. Oefenen! Opnieuw.’

Daarop liet hij ze woest donderen en fel weerlichten.

‘Dat lijkt er iets meer op, jongeman,’ zei oma afgemeten

toen hij klaar was. ‘En de volgende keer wil ik horen dat je hebt geoefend, anders zal ik de liniaal weer eens tevoorschijn halen, mijn leerlingen sidderden er vroeger voor.’

‘Dus ik mag terugkomen?’

‘Maak dat je wekomt, dit gekruip staat je slecht.’

‘Wie was dat?’ had ze gevraagd zodra wolf vertrokken was.

‘Een onmogelijk wispelturig beest dat veel te lichtzinnig met zijn talent omspringt. En een gevaarlijk charmeur.’ De ogen tussen de rimpels hadden de hare vastgehouden. ‘Heel gevaarlijk.’

Het had haar geërgerd. ‘Ik blijf heus wel bij hem uit de buurt.’

Toen had oma geglimlacht. ‘Dát zei ik niet.’

Niemand bekommerde zich om die vlekken op haar jurk. Haar man uiteindelijk ook niet, die trok haar bruusk in zijn armen en danste met haar. Omdat iederéén danste en omdat een paar kerels plagend hadden geroepen dat hij zijn vrouwtje nu al verwaarloosde. Maar hij hield niet van dansen, kon het ook niet, en sleurde haar zo’n beetje over de vloer. Aanmoedigend werden ze toegezongen, luider en luider. De traditionele toespelingen op het huwelijksbed volgden, mannen grijnsden breed, vrouwen sloegen quasimedelijdend hun handen om hun gezicht. Meer wijn, dacht ze.

De pianist begon een dubbelzinnig lied te zingen en had de lachers op zijn hand, hoe vaak hij er ook naast sloeg. Hoe kon hij oma’s piano zo mishandelen? Het instrument was naar haar gegaan, ondanks het feit dat oma in haar testament had laten opnemen dat hij voor wolf was. De notaris had het gewoon genegeerd. Het was nauwelijks te verdragen dat de piano nu dus van hem was, van haar man. Bitter

realiseerde ze zich dat dit ook voor haarzelf gold, ze was van de jager, terwijl haar oma haar voor een ander bedacht had.

De stemmen van de mannen zwollen aan. ‘En... één, twee, drie! Eén, twee, drie!’ Op ‘drie’ stootten ze hun bekkens omhoog. De kaak van haar man verstrakte, maar voor de vorm grijsde hij en pakte haar beet. Op het nieuwe ‘drie’ beukte hij zijn heup tegen de hare, onder luid gejuich en gejoel zwaaide hij haar over zijn schouder en droeg haar naar het huis.

Eenmaal binnen, uit het zicht van de gasten, pootte hij haar op de grond en beende voor haar uit.

‘Loop eens door,’ klonk het even later ongeduldig uit van de kamers. ‘Je hoeft echt de onschuldige maagd niet uit te hangen.’

In de slaapkamer rook het muf en de lakens zagen er smoezelig uit. Hij zat zijn tweede laars uit te trekken, zij ging aan de andere kant op het bed zitten.

‘Trek ook eens wat uit,’ gebood hij.

Landerig schopte ze haar schoenen uit en liet zich achterover op het bed vallen, aan het plafond hingen wolken spinrag.

‘Dat bedoelde ik niet.’ Een vette, stinkende adem sloeg in haar gezicht, vol walging draaide ze haar hoofd af. ‘Met iets uitdoen.’

Als een razende begon hij in haar rok te graaien, het kostte hem moeite om in al die meters stof de onderkant te vinden en dat – of haar gelatenheid – maakte hem zierend.

‘Jezus, ben je daar ook rood?’ Vol afschuw monsterde hij haar schaamstreek. ‘Scheer dat maar helemaal af.’

Wolf had zijn neus verheugd in de krulletjes gedrukt. ‘Nooit afscheren, hoor. Het is zo mooi.’

Ze wurmde zich onder haar man vandaan, bang dat hij haar tranen zou zien.

‘Nee!’ Hij greep haar vast. ‘Niet nú, natuurlijk.’

Alsof ze meteen het scheermes had willen hanteren.

Ruw duwde hij haar dijen uit elkaar, van buiten drong het dronkenmangetal hard door.

Hoe stil was het die namiddag geweest waarop ze met wolf naar de schuur gelopen was, de zon hing laag over de weilanden en kleurde de sloten bloedrood. Oma sliep, had in ieder geval, nadat wolfs laatste etudes hadden weerklonken, de looper over de toetsen gelegd en nadrukkelijk gegeeuwd. ‘Ik moet echt eventjes gaan liggen voordat we dekken voor de avondboterham.’

Het voelde alsof ze hun haar zegen gaf. Achteraf gezien was oma natuurlijk echt heel moe, ze moest toen al behoorlijk ziek zijn geweest. Het was ook niets voor haar om zomaar te vergeten dat de jager hout zou komen brengen. De jager. Zo noemde ze de man die nu zijn geslacht uit zijn broek haalde toen nog, achteloos, ongeïnteresseerd. Misschien had hij hen al wel naar het schuurtje zien lopen en had hij eerst nog staan luisteren ook. Dat moest wel, daarom moest haar schaamhaar er natuurlijk af. Het was nauwelijks te verdragen dat hij ooit de spot zou kunnen gaan drijven met alles wat wolf en zij in ademloze vervoering tegen elkaar gefluisterd hadden, dat hij haar snik gehoord had toen wolf bij haar naar binnen gleeed, het geschrokken ‘Doe ik je pijn?’ van wolf. ‘Nee! Nee, je doet me geen pijn.’ Ze had haar handen om zijn flanken gelegd.

Het kon niet anders dan dat de jager het moment om binnen te stormen weloverwogen gekozen had, ongetwijfeld genietend van de wetenschap dat zij geen vervulling zouden

smaken. Hij sleurde wolf van haar af, vechtend rolden de twee over de grond. Opeens flitste er een mes in het flauwe licht, er gutste bloed uit wolfs hals, ze raakte buiten zichzelf. ‘Houd op! Houd op! Houd op!’ Als een furie was ze op de rug van wolfs belager gesprongen.

‘Ik haat je,’ gromde ze.

Hij lachte, zijn adem kleefde aan haar hals.

Het dronkenmangelal zwol aan, alsof de gasten hoorden dat de bruidegom zijn lid in zijn bruid ramde.

‘Haat me maar,’ hijgde hij terwijl hij diep in haar stootte, ‘haat... me... maar...’ Kreunend spoot hij zijn zaad in haar en rolde van haar af.

Ze bleef doodstil liggen.

Toen zijn ademhaling was gekalmeerd, zocht hij haar hand. ‘Gaat het?’

Ze antwoordde niet.

Hij draaide zich naar haar toe. ‘Je bent lekker strak.’

Woest rukte ze haar hand uit de zijne en gooide zich op haar andere zij.

‘Dan niet,’ hoorde ze hem zeggen.

Toen haar man met open mond naast haar lag te snurken, vroeg ze zich af wie ze meer haatte, hem of zichzelf. Oma had vroeger eens gezegd dat ze met hem te doen had.

‘De jongen weet zich geen raad met zichzelf.’

Ze had haar schouders opgehaald, zij vond het een griezel, hij kéék altijd zo.

‘Hij weet gewoon niet hoe hij een meisje moet aanspreken,’ had oma gezegd.

Dat bleek. Een tijdje later, toen hij oma konijnen was komen brengen – de gevilde beesten bungelden aan het stuur

van zijn fiets, vol walging had ze naar het bloedspoor gekeken dat hem achtervolgde – had hij haar, gewoon zo, uit het niets, gevraagd of ze met hem wilde lopen. Ze had hem eerst echt niet begrepen.

‘Lopen?’

Hij werd vuurrood. ‘Ik vind je... mooi.’

Van de weeromstuit was ze gaan lachen, niemand vond haar mooi, wat een idioot. Ze had haar hoofd geschud en was gauw naar binnen gegaan.

Volgens wolf – veel later – zag hij hém als rivaal. ‘Ik zie de moordlust in z’n ogen.’ Lachend had hij het gezegd, luchtig zelfs.

Maar die man, de man waarmee ze nu in bed lag, zou hem hebben vermoord als oma niet tussenbeide gekomen was. Haar dwingende stem had hem belet nogmaals toe te steken. En dan zou hij de slagader zeker hebben geraakt, hij wist immers hoe het moest, doden, ze róók de konijnen aan dat stuur weer. Toch verkeerde hij in een overwinningsroes, hij sleurde haar, ondanks oma’s protesten, naar huis. Daar was ze door haar moeder afgeranseld, hij had er tevreden naar staan kijken. Meer dan tevreden, ook haar moeder moest hebben gezien hoe zijn broek opbolde, maar die liet zich, nadat ze uitgeput de pook op de grond had laten vallen, door hem bij de hand pakken.

‘Mijn moeder moet echt malende zijn.’

Hij maakte sussende geluiden, klopte kalmerend op haar hand, op en top begripvol.

En toen hoorde ze haar moeder zeggen: ‘Ik laat haar uit dat huis halen.’

‘Nee!’ Ze was overeind gevlogen. ‘Je gaat oma niet in een tehuis stoppen! Dat kun je niet doen!’

Haar moeder had haar stem niet eens verheven. ‘Naar je kamer. En daar blijf je voorlopig.’

Wekenlang had ze het huis niet uit gemogen, ook de tuin was verboden gebied. Voortdurend werd ze in de gaten gehouden, haar moeder sleepte zelfs haar bed naar haar kamer. Alsof er ook maar iets had kunnen gebeuren, op elk raam waren dievenklauwen geplaatst – door hém natuurlijk – en iedere avond ging alles hermetisch op slot.

‘En laat ik niet merken dat je de gordijnen zelfs maar aanraakt, die blijven potdicht, begrepen?’

Maar als haar moeder ver genoeg weggezakt was, ging ze natuurlijk toch naar het raam. Dan meende ze de struiken te zien bewegen, ze drukte haar neus tegen het glas en stond daar totdat ze het ijskoud had. Daardoor en door het gebrek aan buitenlucht kreeg ze een ongezond hoestje, op het laatst hoestte ze om de drie woorden als ze haar psalm – ze moest er elke dag eentje uit haar hoofd leren – opzei. Haar moeder had geen medelijden met haar, ze diende gesticht te worden. Behalve het leren van die psalm moest ze bijbellezen en bidden, heel veel bidden. Maar aan het gezicht van de dominee te zien, was het nog maar de vraag of het ooit goed zou komen met haar zielenheil.

‘Waarom wás jij daar, in dat schuurtje van je oma?’

Ze hoefde niet te antwoorden, dat ging de man zelf doen, zoals hij steeds deed.

‘Omdat je beter hebt geluisterd naar de duivel dan naar het Woord des Heren. Ja, Eva!’ Het zilveren roomstel trilde, de vinger zwaaide door de lucht. ‘Jij bént Eva!’ Hun ‘gró-te zonde’ – de dominee zei het met hoofdletters – was wolf weliswaar ook aan te rekenen, maar h́j was een man en de verantwoordelijkheid voor het intomen van de mannelijke begeerte lag bij de vrouw. ‘Dat begrijp jij heel goed,’ had de dominee haar streng toegevoegd, ‘héél goed.’

En vervolgens was de aansporing weer gekomen om veel te bidden en dagelijks in de bijbel te lezen.

Als haar moeder naar haar werk ging, kwam er een kerkkwezel om haar in de gaten te houden. Het dunne, grijze haar van de vrouw was strak naar achteren getrokken en vervolgens weinig zachtzinnig bij elkaar gebonden in een streng knoetje. Als ze de kwezel naar oma vroeg, kreeg ze geen antwoord. Maar toen de ouderling kwam en zalvend zei dat ze maar veel voor haar oma moest bidden opdat ze niet 'in het donker' zou sterven, verloor ze haar zelfbeheersing, ze schreeuwde om haar moeder.

'Mama! Gaat ze dood? Gaat oma dood? Ma-ma!'

Haar moeder was aan komen hollen en er was zowaar een misprijzende blik voor de jonge ouderling. Die keek op zijn beurt kil toe hoe haar moeder haar tegen zich aan hield en haar over haar haren streelde.

'Stil maar, sst.' Toen hield ze haar een stukje van zich af. 'Bid maar veel voor haar.'

'Gaat ze echt... dood? Ik wil haar nog zien, alsjeblieft? Alsjeblieft, mama, mag ik naar haar toe?'

De ouderling kuchte en strengelde tevreden zijn vingers in elkaar toen haar moeder nee schudde.

Een paar dagen later, heel vroeg in de ochtend, kwam hij de onheilstijding brengen, de jager, de man die haar moeder steeds 'zo onnoemelijk' tot steun was. Het was te vroeg om de kwezel te vragen haar te bewaken, maar haar moeder durfde het ook niet aan om alleen met haar door het bos te lopen. Stel je voor dat 'het ondiep' zijn kans schoon zou zien, zij zou niets tegen hem kunnen beginnen. Dus begeleidde de jager hen naar oma's huis.

Wezenloos stond ze naar het dode lichaam op oma's

bed te kijken, het bed waarin ze zo vaak bij oma was gekropen.

Toen de mannen die de dode kwamen kisten de slaapkamer betraden, zei haar moeder: 'Ga maar even naar beneden.'

In haar eentje dwaalde ze door het zielloze huisje. De slinger die ze als kind had mogen maken van bindtouw en stukjes stof, hing nog altijd in de keuken. Op weg naar de serre kwam ze langs het dressoir, ze hoorde zichzelf weer vragen: 'Oma, waar komt stof eigenlijk vandaan?' Als ze de bloemen in het stof tekende, had oma zacht de namen genoemd. Zolang je dat deed, had ze haar verteld, waren overledenen niet weg. 'Uit stof ben je, tot stof keer je terug.'

De piano glom haar tegemoet, ze liet zich op de kruk zakken en legde haar hoofd tegen het partituurboek. De toonladders overrompelden haar, haar tranen spatten op de toetsen.

'Ze is dood,' fluisterde ze, 'nu kan ze je nooit meer de mantel uitvegen.'

'Ze heeft altijd gelijk,' had wolf gezegd, 'ik verdien haar schrobberingen.'

Ze kende het woord niet, hij kende zoveel woorden die zij niet kende.

'Misschien ken jij een mooier woord voor dood,' zei ze zacht.

'Zit jij nu in jezelf te praten?' De jager was de serre ingestapt.

Alles in haar verzetten zich tegen deze ontheiliging, door het urenlang bijbellezen zaten de teksten over het allerheiligste in de tempel nog vooraan in haar geheugen. Als God nu toch eens zou doen wat hij in oude tijden zo goed kon, deze ontheiliger onmiddellijk slaan met de dood. Maar na-

tuurlijk gebeurde dat niet, het opperwezen sloeg háár. Nog voor oma's begrafenis werd de verloving beklonken en werd haar te kennen gegeven dat ze God daarvoor wel op haar blote knieën mocht danken.

Driftig draaide ze zich op haar andere zij, het zaad van de man die ze haatte, klonterde tussen haar benen. Tot vandaag had ze zichzelf op de been gehouden met de hoop op een wonder, wolf die de kerk zou binnenstormen en haar mee zou nemen. Natuurlijk was het tegen beter weten in geweest, God stond aan hun kant.

Vanaf hun officiële verloving – zonder feest, oma's lichaam stond immers nog boven de grond – was hij nog vaker over de vloer gekomen en had hij zich een stuk minder bescheiden betoond. Elke avond at hij mee, in de afgelopen weken hadden ze meer vlees gegeten dan in al die jaren daarvoor. Uiteraard vroeg haar moeder hem om voor te gaan in gebed – hij was de man per slot van rekening – en dat werd de eerste keer een zeperd. Maar blijkbaar oefende hij, want gaandeweg kreeg hij de juiste toon en zinsneden te pakken. Met de bijbel, waar zij dag in dag uit in moest lezen, bleek hij al even onthand. Hij verslikte zich in de tale Kanaäns, zei 'Ízebel' in plaats van 'Izébel'. (Hij zei trouwens ook 'snuiterijen' in plaats van 'snuisterijen' – het ging over het opruimen van oma's huis – en 'hun hebben'.)

'Las je met je tante nooit aan tafel?' had haar moeder gevraagd.

En hij, met strakke kaak: 'Ik ben al heel lang alleen.'

Converseren had hij evenmin geleerd. Ellenlange verhalen stak hij af, over zijn grote passie: jagen. Op het laatst zag ze het bloed gewoon uit de pudding druipen.